

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 20 juni 2023

Zaaknummer : 1192954
Team : Financieel Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Meicirculaire Gemeentefonds 2023

Samenvatting

In de kaderbrief 2024-2027 en voorjaarsnota 2023 hebben wij aangekondigd u nader te informeren over de meicirculaire 2023 en de financiële effecten hiervan. Bij het opstellen van deze nota was de meicirculaire 2023 nog niet beschikbaar. Hiernaast geven wij u naar aanleiding van de geactualiseerde informatie een nieuw meerjarenperspectief.

Alle in de tabellen genoemde bedragen moeten worden gelezen als x € 1.000. Tenzij anders vermeld. Daarnaast geldt - is een voordeel en + is een nadeel.

Juridisch en beleidskader

N.v.t.

Besluit B&W

1. Kennis te nemen van de meicirculaire 2023;
2. Het voordelige effect met betrekking tot de uitkeringsjaren 2022 € 24.000 voordelig en 2023 € 31.000 voordelig te verwerken in de najaarsnota 2023;
3. De effecten met betrekking tot de uitkeringsjaren 2024 € 66.000 nadelig, 2025 € 44.000 voordelig, 2026 € 18.000 nadelig en 2027 € 19.000 nadelig, te verwerken in de begroting 2024-2027;
4. Dit besluit ter kennisname te brengen van de commissie Middelen (C-stuk).

Aanleiding

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire. De meicirculaire geeft de vertaling van de voorjaarsnota van het Rijk, de septembercirculaire de vertaling van de Miljoenennota, de decembercirculaire is op basis van de najaarsnota van het Rijk en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De meicirculaire 2023 is volgens planning verschenen.

Motivering

1. Bijgesteld financieel meerjarenperspectief 2023 – 2027

Het bijgestelde structurele meerjarenperspectief ná verwerking van de financiële effecten van de meicirculaire 2023 ziet er als volgt uit.

Financieel meerjarenperspectief	2023	2024	2025	2026	2027
Kadernota 2024-2027 en voorjaarsnota 2023	-44	1.049	642	3.997	3.372
Correctie incidentele baten en lasten	-328	-145	-113	173	900
Totaal structureel saldo kadernota 2024-2027 en voorjaarsnota 2023	-372	904	529	4.170	4.272
Effecten meicirculaire 2023	-55	66	-44	18	19
Bijgesteld structureel saldo	-427	970	485	4.188	4.291

In bovenstaande cijfers zijn nog geen aanvragen in het kader van de begroting meegenomen, zoals de in de kadernota voorgestelde verhoging van de OZB.

De belangrijkste ontwikkelingen in deze meicirculaire zijn:

- het bijstellen van de accessen 2022 - 2027 voor loon-prijzontwikkeling;
- een structurele rijksbijdrage van € 1 miljard vanaf 2027 vooruitlopend op de nieuwe financieringsystematiek. Bij de septembercirculaire 2022 heeft het kabinet eenmalig € 1 miljard voor 2026 beschikbaar gesteld;
- de verwerking van het financieel principeakkoord van het Rijk en de VNG over de hervormingsagenda jeugdzorg en het beschikbaar stellen van de extra compensaties jeugdzorg 2024 en 2025.

2. Uitkomsten meicirculaire 2023

In onderstaande tabel worden de financiële effecten van de meicirculaire weergegeven. Dit overzicht bestaat uit twee delen. Deel A is een algemeen te besteden deel. Deel B bestaat uit middelen die worden toegekend aan de gemeente met een bepaald doel. Soms hoort hier ook een uitbreiding van taken bij of een nieuwe taak. De gemeente kan echter besluiten deze middelen anders te besteden. De middelen onder B hebben een budgettair neutraal karakter omdat hier ook lasten tegenover staan. Sommige budgetten komen al in eerdere circulaire voor of zijn op basis van een toezegging in de kadernota geraamd. Deze bedragen worden in mindering gebracht van de nu bekendgemaakte bedragen. Per onderwerp wordt dit genoemd als het van toepassing is.

Effecten meicirculaire 2023 in € 1.000 (pus is nadeel en min is voordeel)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Gemeentefonds t/m decembercirculaire 2022	-41.450	-41.926	-44.104	-45.948	-44.263	-44.811
A. Mutaties te verrekenen met algemene middelen						
1 Financieringssysteematiek						-1.039
Al verwerkt in kadernota						1.050
2. Extra compensatie jeugdzorg (2024/2025 afgerekend, 2026/2027 verwacht)			-1.190	-1.172	-748	-525
Al verwerkt in kadernota			1.209	1.209	721	506
3. Integraal zorgakkoord				-138	-134	-134
4. WOZ aanpassing rekentarieven en actualisatie belastingcapaciteit		-55	483	483	483	483
5. Overige	-24	24	-436	-426	-304	-322
	-24	-31	66	-44	18	19
B. Mutaties met beleidsdoel						
1 Accresontwikkeling meicirculaire 2023 (loon-en prijsontwikkeling)		-313	-698	-1.161	-1.247	-1.290
Al verwerkt in kadernota		165	528	891	1.089	1.155
2. Extra compensatie jeugdzorg (korting extra besparing 2025 € 500 mln.)				431		
Stelposten korting extra besparing 2026 € 500 mln. en 2027 € 511 mln.)					431	331
3. Overheveling Integratieuitkering Brede school/combinatiefuncties naar specifieke uitkering		121	121	121	121	121
4. Terugdraaien eigen bijdrage abonnementstarief Wmo				-130	-126	-126
Herinvoering inkomensafhankelijk eigen bijdrage Wmo					294	292
5. Overige		-103	10	10	10	10
	0	-130	-39	162	572	493
Gemeentefonds t/m meicirculaire 2023	-41.474	-42.087	-44.077	-45.830	-43.673	-44.299

A. Toelichting mutaties te verrekenen met algemene middelen

Dit betreft posten die verrekend worden met de algemene middelen.

Het voordeel 2022 € 24.000 en 2023 € 31.000, totaal € 55.000 zal worden verwerkt in de najaarsnota 2023. De effecten 2024 t/m 2027 bedragen voor 2024 € 66.000 nadeel, 2025 € 44.000 voordeel, 2026 € 18.000 nadeel en 2027 € 19.000 nadeel. Deze zullen worden verwerkt in de begroting 2024-2027.

A1 Financieringssysteematiek

	2023	2024	2025	2026	2027
Financieringssysteematiek					-1.039
Al verwerkt in kadernota					1.050

Vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 voor 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is in de meicirculaire 2023 vanaf 2027 structureel opgenomen. Hiervan wordt door het Rijk bij de komende septembercirculaire nog € 76 miljoen in het BTW compensatiefonds gestort, waardoor er € 924 miljoen beschikbaar blijft. In de cijfers hebben we hier al rekening mee gehouden. Het netto bedrag (na storting in het BTW compensatiefonds) is voor Heemstede € 1.039.000. In de kadernota is rekening gehouden met € 1.050.000.

A2 Extra compensatie jeugdzorg

	2023	2024	2025	2026	2027
Extra compensatie jeugdzorg (2024/2024 afgerekend, 2026/2027 verwacht)		-1.190	-1.172	-748	-525
Al verwerkt in kadernota		1.209	1.209	721	506

Rijksbeleid

Het Rijk en de VNG hebben 18 april dit jaar een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire wordt voor jeugdzorg, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen aan het Gemeentefonds toegevoegd. Voor de jaren 2026 en verder zal toevoeging aan het Gemeentefonds plaatsvinden na het advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover. Zie onderstaande tabel.

Rijk - compensaties jeugdzorg (in miljoenen euro's)	2024	2025	2026	2027
Basis afspraak	-1.828	-1.828	-1.828	-1.828
Af: Dossiers hervormingsagenda	374	374	961	1.017
Af: Ministerie van VWS uitvoering hervormingsagenda	91	95	pm	pm
exclusief extra besparingen	-1.363	-1.359	-867	-811
Af: extra maatregelen (besparing)	0	500	500	511
inclusief extra besparingen	-1.363	-859	-367	-300

In bovenstaande tabel ziet u dat het Rijk vanaf 2025 extra besparingen doorvoert. Voor 2025 en 2026 is dat € 500 miljoen en vanaf 2027 structureel 511 miljoen. Het kabinet heeft besloten dat deze besparing een Rijksverantwoordelijkheid is. Het is aan het Rijk deze extra besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen die aanvullend zijn op de Hervormingsagenda. Het gaat om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd worden door middel van de invoering van een eigen bijdrage.

Gevolgen Heemstede

1. De compensaties exclusief de hierboven genoemde extra besparingen zijn opgenomen in deze post A2 (zie onderstaande tabel). De bij deze meicirculaire uitgekeerde compensaties 2024 (€ 1.363 miljoen) en 2025 (€ 1.359 miljoen) zijn voor Heemstede respectievelijk € 1.190.000 en € 1.172.000. Voor de te verwachten compensaties 2026 (€ 867 miljoen) en 2027 (€ 811 miljoen) zijn stelposten opgenomen conform de richtlijnen van de provincie, voor 2026 € 748.000 (100%) en voor 2027 € 525.000 (75% van € 700.000). In onderstaande tabel ziet u deze bedragen terug. In de tweede regel is opgenomen wat al in de kadernota is verwerkt.

Heemstede - compensaties jeugdzorg exclusief extra besparingen	2024	2025	2026	2027
Compensaties <u>exclusief</u> extra besparingen (2024-2026 100%, 2027 75%)	-1.190	-1.172	-748	-525
Al verwerkt in kadernota	1.209	1.209	721	506
Nog te verwerken	19	37	-27	-19

De extra doorgevoerde besparingen van het Rijk zijn voor Heemstede budgettair neutraal omdat hier extra baten in programma 6 tegenover staan. Daarom zijn deze posten opgenomen onder B2 (mutaties met beleidsdoel). De bij deze meicirculaire door het Rijk gekorte extra besparing 2025 (€ 500 miljoen) bedraagt voor Heemstede € 431.000. Voor de te verwachten besparingen 2026 (€ 500 miljoen) en 2027 (€ 511 miljoen) zijn stelposten opgenomen conform de richtlijnen van de provincie. Voor 2026 is dit € 431.000 (100%) en voor 2027 € 331.000 (75% van € 441.000).

Heemstede - extra besparingen jeugdzorg	2024	2025	2026	2027
extra besparing (2024-2026 100%, 2027 75%)	0	431	431	331
Al verwerkt in kadernota	0	0	0	0
Nog te verwerken	0	431	431	331

A3 Integraal zorgakkoord

	2023	2024	2025	2026	2027
Integraal zorgakkoord			-138	-134	-134

Het kabinet stelt vanaf 2025 structureel extra middelen (€ 110 miljoen) beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo.

Bij de kadernota is aangegeven dat we dit niet nodig hebben binnen ons Wmo budget.

A4 WOZ actualisatie belastingcapaciteit

	2023	2024	2025	2026	2027
WOZ aanpassing rekkentarieven en actualisatie belastingcapaciteit	-55	483	483	483	483

De belastingcapaciteit is één van de maatstaven voor de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. De belastingcapaciteit wordt bepaald door de WOZ waarde en het gemiddeld landelijk OZB tarief. De algemene uitkering wordt met deze belastingcapaciteit gecorrigeerd. In Heemstede is de WOZ waarde met 4% gestegen, terwijl dit landelijk 3% is. Omdat de WOZ waarde van Heemstede meer stijgt dan het landelijk gemiddelde is de belastingcapaciteit van Heemstede dus ook hoger dan het landelijk gemiddelde. De algemene uitkering voor Heemstede wordt daarom met € 483.000 omlaag bijgesteld.

De belastingcapaciteit is gebaseerd op de actuele cijfers van de GBKZ (Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid). De WOZ waarde is gebaseerd op de WOZ waarde 2023 (peildatum 1 januari 2022) vermeerderd met een waardestijging 2022 voor woningen van 4% (landelijk 3%) en niet woningen 0% (landelijk 2%).

In deze meicirculaire is rekening gehouden met de in juni ontvangen voorlopige belastingcapaciteit 2023. Deze is iets lager dan waar rekening mee is gehouden in de kadernota. Dat geeft een voordeel van € 55.000 in 2023.

A5 Overige

Dit betreft:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. ontwikkeling uitkeringsbasis)	-24	174	-153	-159	-142	-165
Loon- en prijsbistellingen 2023 Participatie, jeugdzorg en voogdij 18+		-77	-146	-109	-2	4
Hoeveelheidsverschillen (actualisatie maatstaven)		-68	-122	-143	-145	-147
Overige		-5	-15	-15	-15	-14
	-24	24	-436	-426	-304	-322

B. Toelichting mutaties toegekend met een beleidsdoel

Dit zijn posten uit het Gemeentefonds die een beleidsdoel hebben. Deze zullen worden geoormerkt en zijn budgettair neutraal. Dat wil zeggen: tegenover een bate uit het Gemeentefonds staat een budget (lasten)verhoging in de programma's of tegenover een onttrekking uit het Gemeentefonds staat een budget (lasten)verlaging in het programma.

B1 Accresontwikkeling meicirculaire 2023

	2023	2024	2025	2026	2027
Accresontwikkeling meicirculaire 2023 (loon- en prijsontwikkeling)	-313	-698	-1.161	-1.247	-1.290
Al verwerkt in kadernota	165	528	891	1.089	1.155

Accresontwikkeling meicirculaire 2023

De eerste regel betreft de in meicirculaire 2023 opgenomen loon-en prijsontwikkeling (LPO)-accresen voor de jaren 2023 tot en met 2027. Er is sprake van een opwaartse bijstelling voor alle jaren. De in de kadernota opgenomen bedragen ziet u in de tweede regel.

In onderstaande tabel is de accresontwikkeling in de jaren opgenomen. Een jaarlijkse loon-en prijsbijstelling 2023 is structureel en dus cumulatief.

Accresontwikkeling meicirculaire 2023 in miljoenen euro's	2023	2024	2025	2026	2027
LPO bijstelling (nabetaling) accres 2022 in 2023	-127	-127	-127	-119	-115
LPO bijstelling accres 2023	-145	-145	-145	-139	-135
LPO bijstelling accres 2024		-338	-338	-299	-291
LPO bijstelling accres 2025			-431	-336	-326
LPO bijstelling accres 2026				-208	-202
LPO bijstelling accres 2027					-78
	-272	-610	-1.041	-1.101	-1.147
Accresontwikkeling Heemstede in euro's	-313.000	-698.000	-1.161.000	-1.244.000	-1.290.000
Af: waarvan al verwerkt in kadernota	165.000	528.000	891.000	1.089.000	1.155.000
Nog te verwerken	-148.000	-170.000	-270.000	-155.000	-135.000

De bovenstaande nog te verwerken positieve accresontwikkeling wordt gereserveerd voor toekomstige loon-en prijsontwikkelingen.

Nieuwe financieringssystematiek

Het kabinet heeft besloten om het Gemeentefonds voor de volume-ontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De nieuwe financieringssystematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het Gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Hiervoor is in de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk een budget gereserveerd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028. In de meicirculaire 2023 is de nieuwe financieringssystematiek nog niet verwerkt.

B2 Extra compensatie jeugdzorg (korting Rijk extra besparing 2025 € 500 mln. tot € 511 mln. in 2027)

	2023	2024	2025	2026	2027
Extra compensatie jeugdzorg (korting extra besparing 2025 € 500 mln.)			431		
Stelposten korting extra besparing 2026 € 500 mln. en 2027 € 511 mln.)				431	331

Zie de toelichting bij post A2.

B3 Overheveling Integratie-uitkering Brede school/combinatiefuncties naar specifieke uitkering

	2023	2024	2025	2026	2027
Overheveling Integratieuitkering Brede school/combinatiefuncties naar specifieke u	121	121	121	121	121

Op 8 februari 2023 is de nieuwe regeling specifieke uitkering voor de sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (SPUK-SGCS) gepubliceerd. De bestaande brede regeling combinatiefuncties, die via het Gemeentefonds werd uitgekeerd, vervalt hiermee. Vanaf 2023 worden de baten nu specifiek als rijksbijdrage in programma 5 geraamd en niet meer in het Gemeentefonds.

B4 Terugdraaien eigen bijdrage abonnementstarief Wmo en herinvoering Inkomensafhankelijke

eigen bijdrage Wmo

	2023	2024	2025	2026	2027
Terugdraaien eigen bijdrage abonnementstarief Wmo			-130	-126	-126
Herinvoering inkomensafhankelijk eigen bijdrage Wmo				294	292

Het abonnementstarief in de Wmo wordt afgeschaft (geraamde opbrengst € 95 miljoen per jaar vanaf 2025). In de plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo heringevoerd (geraamde opbrengst € 225 miljoen vanaf 2026).

B5 Overige taakmutaties

	2023	2024	2025	2026	2027
Flankerend beleid energiearmoede	-32				
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	-26				
Leerlingenvervoer Oekraïne	-27				
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	-17				
Armoedebestrijding kinderen		10	10	10	10
	-102	10	10	10	10

Planning/uitvoering

N.v.t

Samenwerking en communicatie

N.v.t

Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen

- Bijlage 1: Meicirculaire 2023